

ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ SMEs
ต่อเศรษฐกิจและธุรกิจในไตรมาสที่ 4/2565 และคาดการณ์อนาคต

โดยความร่วมมือระหว่าง
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
และ
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

29 พฤศจิกายน 2565

นิยามของกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs

นิยาม SMEs ตามประเภทธุรกิจ

บุคคลธรรมดา

ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ และคณะบุคคล

นิติบุคคล

ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด

นิยาม SMEs ตามขนาดธุรกิจ

วิสาหกิจรายย่อย (Micro)

วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)

วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)

	วิสาหกิจรายย่อย (Micro)		วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)		วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)	
	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน	รายได้ต่อปี	การจ้างงาน
ภาคการผลิต	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 100 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 500 ล้านบาท	ไม่เกิน 200 คน
ภาคการค้า/ภาคการบริการ	ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 50 ล้านบาท	ไม่เกิน 30 คน	ไม่เกิน 300 ล้านบาท	ไม่เกิน 100 คน

ที่มา : กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562

นิยาม SMEs ตามประเภทอุตสาหกรรม

ภาคการผลิต

การผลิตที่เป็นลักษณะของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม การผลิตที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชน และอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ภาคการค้า

กิจการค้าส่งและค้าปลีก รวมไปถึงการเป็นนายหน้า หรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภค

ภาคการบริการ

การศึกษา การสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรมและห้องพัก การภัตตาคาร การขายอาหาร การขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน บริการที่ให้กับธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิด และการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว

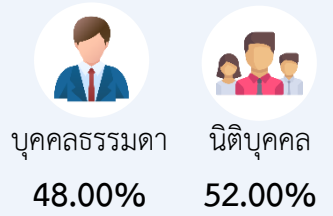
จำนวนตัวอย่าง

500 ตัวอย่าง

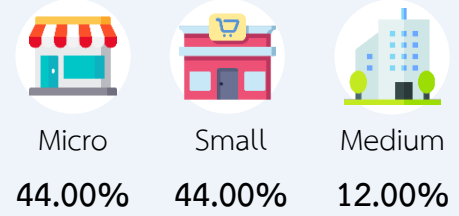
ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล

10 - 28 ตุลาคม 2565

ประเภทของธุรกิจ

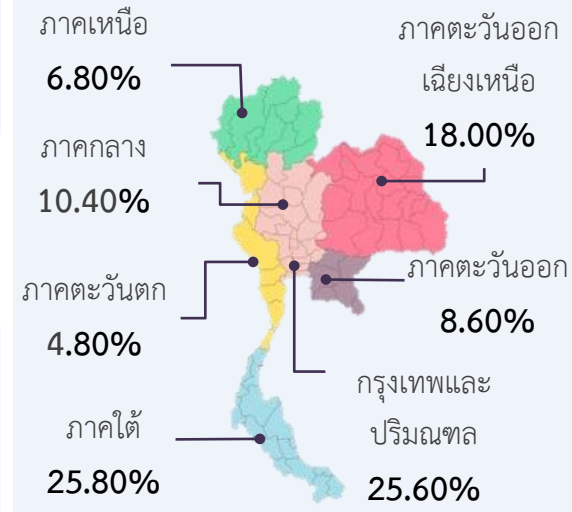
ขนาดธุรกิจ

ประเภทอุตสาหกรรม

ที่ตั้งของธุรกิจ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของ
ผู้ประกอบการ SMEs

องค์ประกอบของ ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ผลประกอบการของธุรกิจ

จำนวนคำสั่งซื้อ/การให้บริการ

การลงทุน

จำนวนแรงงาน/การจ้างงาน

ราคาขายของสินค้า/บริการ

ต้นทุนการประกอบ*

สภาพคล่องของธุรกิจ

ปริมาณสินค้าคงคลัง*

ปริมาณการผลิต

คำถามประกอบด้วยคำตอบ 3 ระดับ คือ **เพิ่มขึ้น** **ไม่เปลี่ยนแปลง** และ **ลดลง** เมื่อเปรียบเทียบภาวะในปัจจุบันกับ 3 เดือนก่อนหน้า และแนวโน้มในอีก 3 เดือนข้างหน้า

* เป็นดัชนีย่อยที่เป็นลบต้องมีการกลับให้เป็นบวกสำหรับการแปลผล (Reverse Score)

วิธีการคำนวณ ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

1. เปลี่ยนข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ
  - หากคำตอบคือ “เพิ่มขึ้น” จะให้ค่าคะแนนเป็น 1
  - หากคำตอบคือ “ไม่เปลี่ยนแปลง” จะให้ค่าคะแนนเป็น 0.5
  - หากคำตอบคือ “ลดลง” จะให้ค่าคะแนนเป็น 0
2. คำนวณจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตของดัชนีย่อยทั้ง 9 ด้านที่มาจากการรวมผลค่าคะแนนของผู้ตอบที่กำหนดให้มีน้ำหนักเท่ากันของแต่ละราย และหารด้วยจำนวนผู้ตอบทั้งหมดและคูณด้วย 100

การแปลผล ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

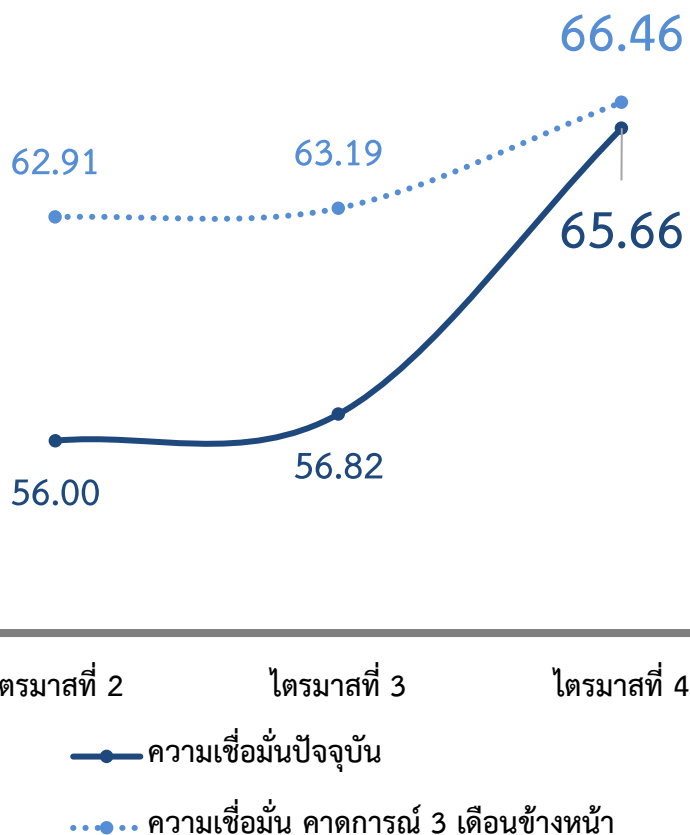
- **ดัชนี = 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจทรงตัว
- **ดัชนี > 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจเพิ่มขึ้น
- **ดัชนี < 50** หมายถึง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจลดลง

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจในไตรมาส 4 (65.66) เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากเมื่อเทียบกับในไตรมาสที่ 3 (56.82) โดยปัจจัยบวกที่ส่งผลให้ความเชื่อมั่นเพิ่มสูงขึ้นมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติที่เพิ่มขึ้น มาตรการการเปิดประเทศที่ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจ และสถานการณ์โควิดที่คลี่คลายทำให้ธุรกิจกลับมาดำเนินการได้อย่างปกติ

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ปัจจัยที่ส่งผลให้ความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น

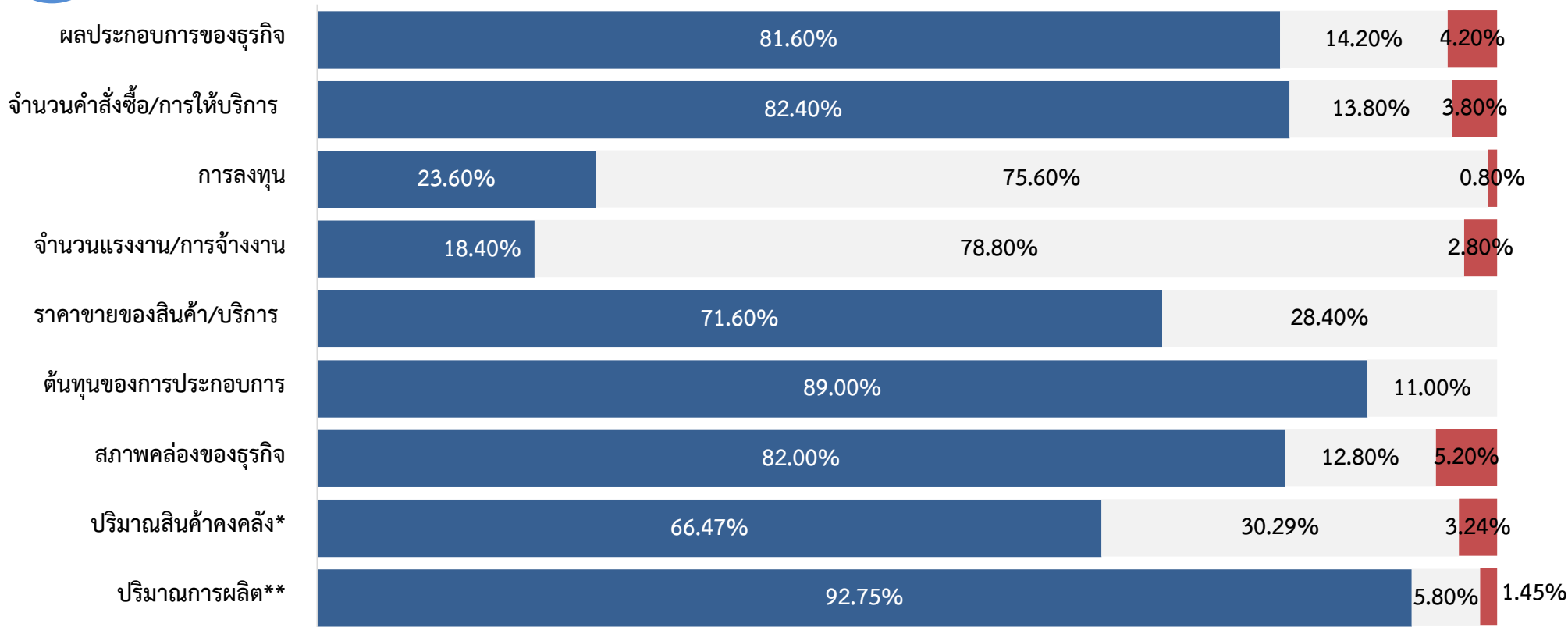
- 1 นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น 37.00%
- 2 มาตรการการเปิดประเทศ 17.40%
- 3 สถานการณ์โควิดคลี่คลายลง 13.80%
- 4 กำลังซื้อเพิ่มมากขึ้น และเศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น 13.00%

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ในไตรมาสที่ 4 SMEs มองว่าต้นทุนของการประกอบการยังคงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ผลประกอบการ จำนวนคำสั่งซื้อ และสภาพคล่องของธุรกิจเพิ่มขึ้นเช่นกัน ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของ SMEs โดยรวมเพิ่มขึ้น

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า แยกตามรายด้าน

* ภาคการผลิตและภาคการค้าเท่านั้น ** ภาคการผลิตเท่านั้น

■ เพิ่มขึ้น   ■ ไม่เปลี่ยนแปลง   ■ ลดลง

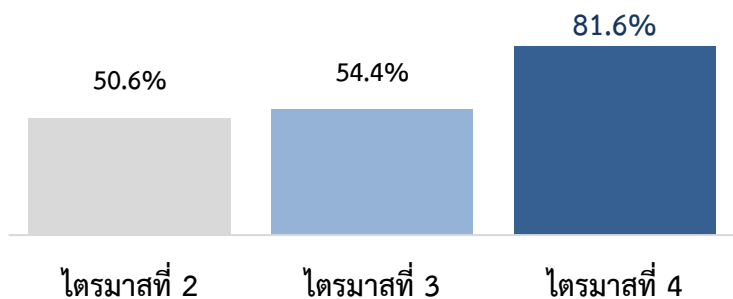
ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

เมื่อพิจารณาดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ใน 4 ด้านระหว่างไตรมาสที่ 2 - 4 พบว่า SMEs เชื่อมั่นว่าผลประกอบการ การลงทุน และสภาพคล่องของธุรกิจเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ในไตรมาส 4 SMEs มีความกังวลต่อต้นทุนการประกอบการสูงใกล้เคียงไตรมาสก่อน

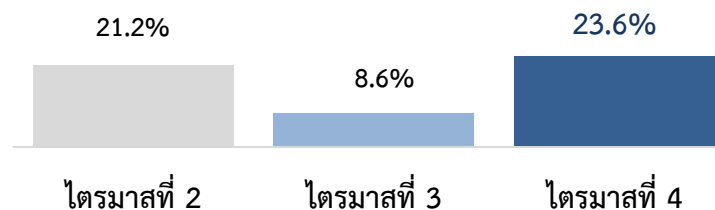

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบันในด้านที่สำคัญระหว่างไตรมาสที่ 2 - 4

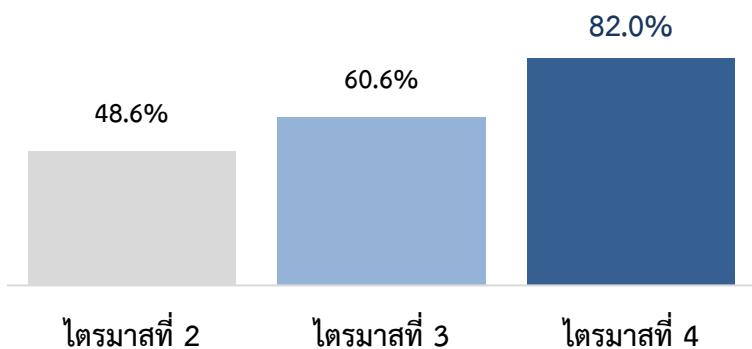
ผลประกอบการของธุรกิจ

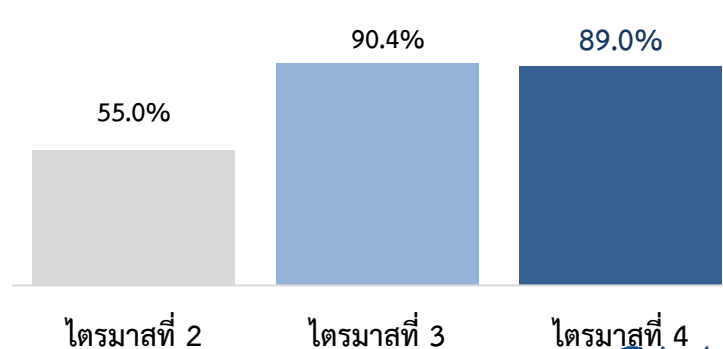
การลงทุน

สภาพคล่องของธุรกิจ

ต้นทุนของการประกอบการ

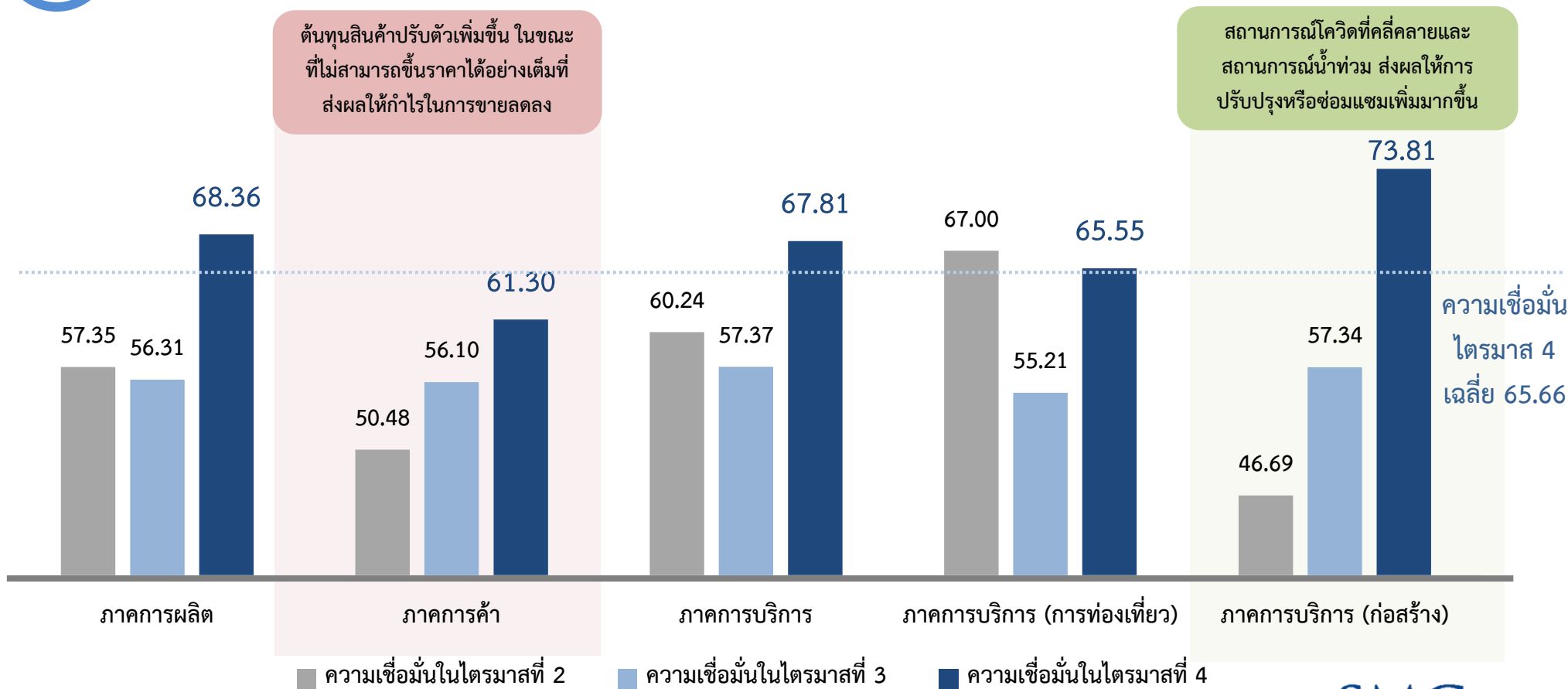

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

ธุรกิจส่วนใหญ่เริ่มกลับมาประกอบกิจการตามปกติ ขณะที่ธุรกิจก่อสร้างมีภารกิจฟื้นฟูซ่อมแซมหลังน้ำท่วมส่งผลให้ความเชื่อมั่นของ SMEs กลุ่มก่อสร้างสูงกว่าในภาพรวม อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านต้นทุนสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้ SMEs ภาคการค้ามีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจต่ำกว่าภาพรวม

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า แยกตามประเภทอุตสาหกรรม

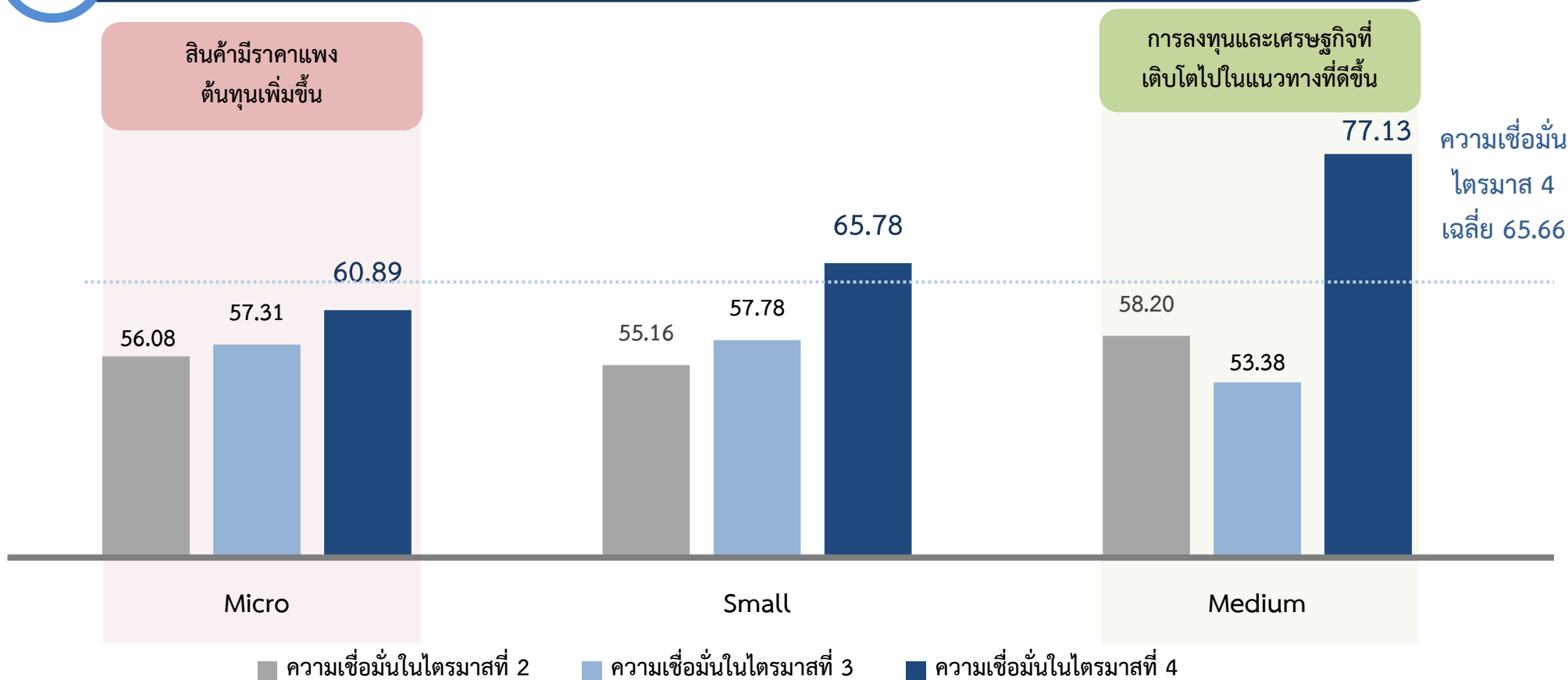

ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดธุรกิจ พบว่า ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อ SMEs ขนาด Micro มากกว่ากลุ่มอื่น สะท้อนให้เห็นในความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจที่น้อยกว่าภาพรวม ในขณะที่ SMEs ขนาด Medium มองเห็นโอกาสการลงทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจสูงขึ้น

ดัชนีความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจและธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับ 3 เดือนก่อนหน้า แยกตามขนาดธุรกิจ

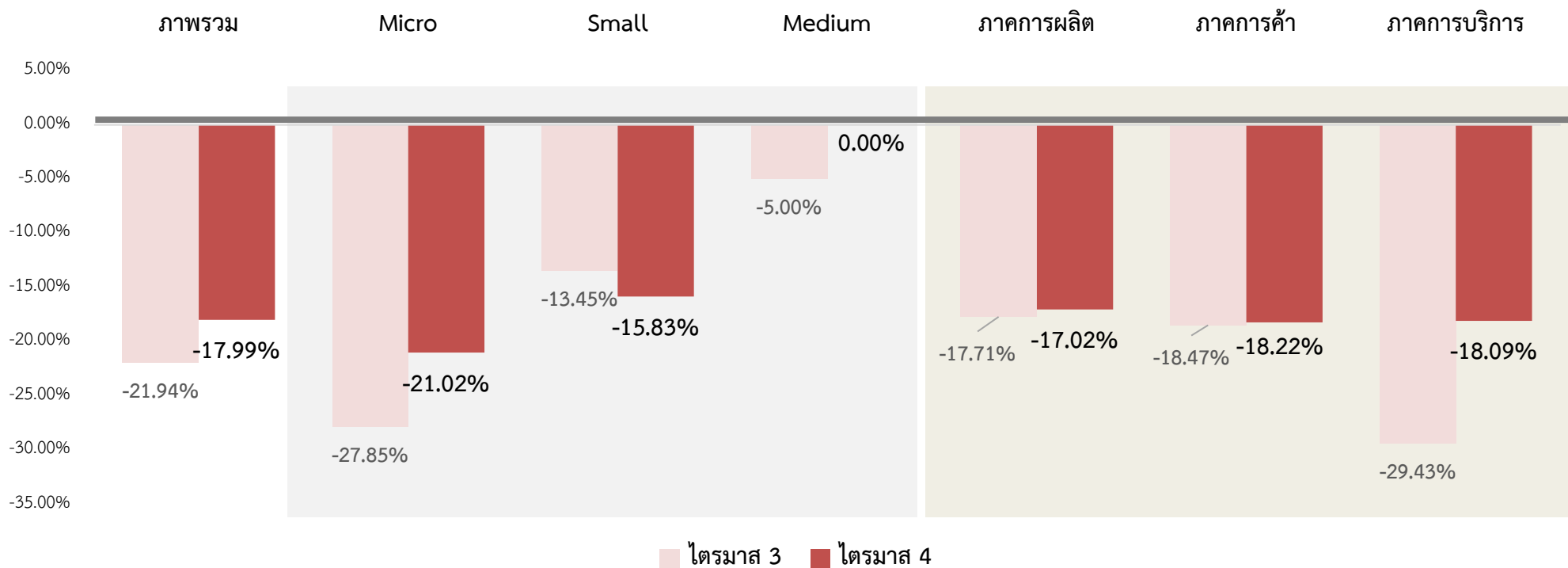

กำไรของผู้ประกอบการ SMEs ที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด

ในภาพรวม SMEs ที่ยังไม่ฟื้นตัวมีกำไรลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.99 เมื่อเทียบกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3 โดยกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ขนาด Micro และภาคบริการมีการฟื้นตัวที่เด่นชัดกว่ากลุ่มอื่น

กำไรของผู้ประกอบการ SMEs ที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนสถานการณ์โควิด

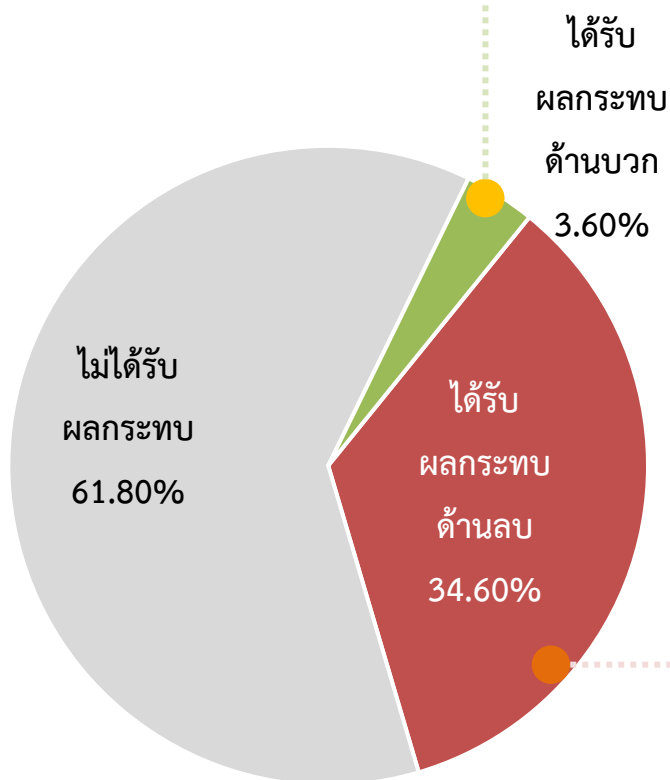

ผลกระทบจากค่าเงินบาทอ่อนค่า เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

SMEs ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.80) ไม่ได้รับผลกระทบจากการอ่อนค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนกลุ่มที่ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่เป็นผลกระทบทางลบจากต้นทุนการนำเข้าปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น (ร้อยละ 34.60)

ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ผลบวกจากค่าเงินบาทอ่อนค่าลง

1 นักท่องเที่ยวต่างชาติมีการใช้จ่ายมากขึ้น **72.22%**

2 ปรับขึ้นราคาสินค้าได้ เนื่องจากสินค้าหรือบริการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิต (Supply Chain) สินค้าเพื่อส่งออก **33.33%**

3 มีรายได้จากการส่งออกมากขึ้น **16.67%**

สัดส่วนรายได้จากการส่งออกคิดเป็น 23.33%

ผลลบจากค่าเงินบาทอ่อนค่าลง

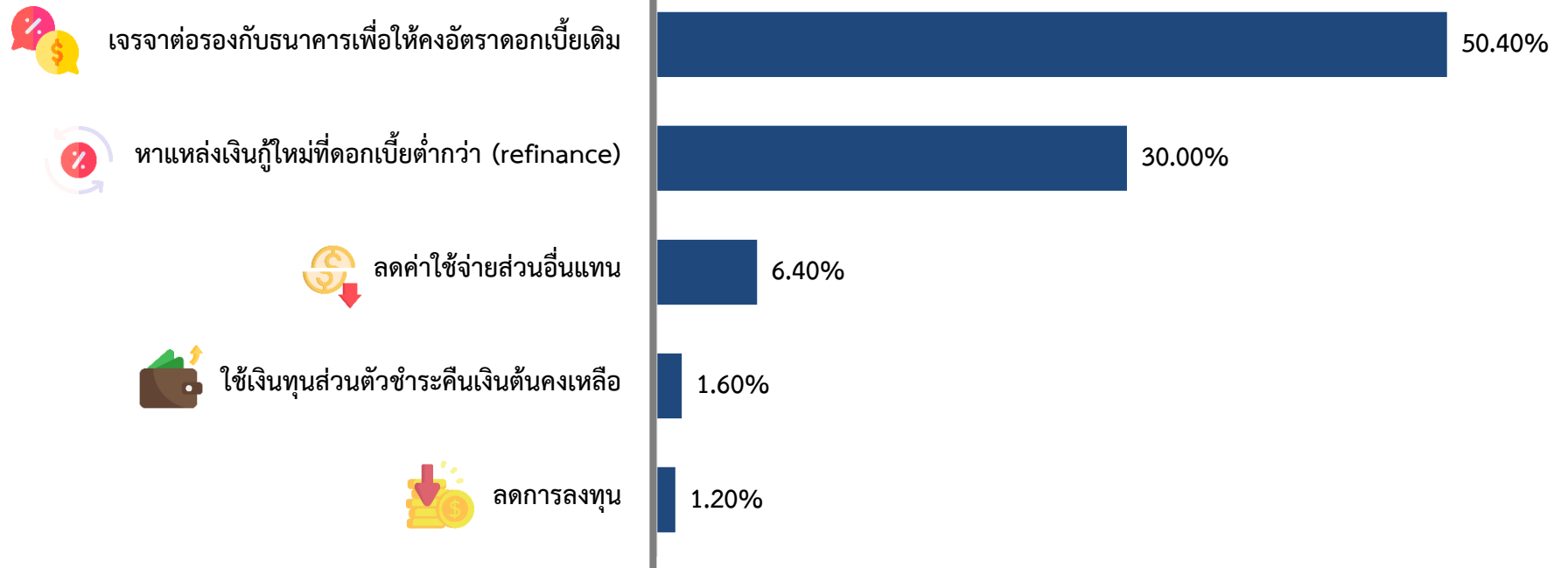
ต้นทุนการนำเข้าปัจจัยการผลิตทั้งทางตรงและทางอ้อมเพิ่มสูงขึ้น **98.84%**

ภายหลังจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน SMEs มีแนวทางการจัดการต้นทุนทางการเงินโดยการเจรจาต่อรองกับธนาคารเพื่อคงอัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ 50.40) และหาแหล่งเงินกู้ใหม่ เพื่อทำการ Refinance เงินกู้เดิม (ร้อยละ 30)

แนวทางในการจัดการต้นทุนทางการเงิน หลังการปรับขึ้นดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน

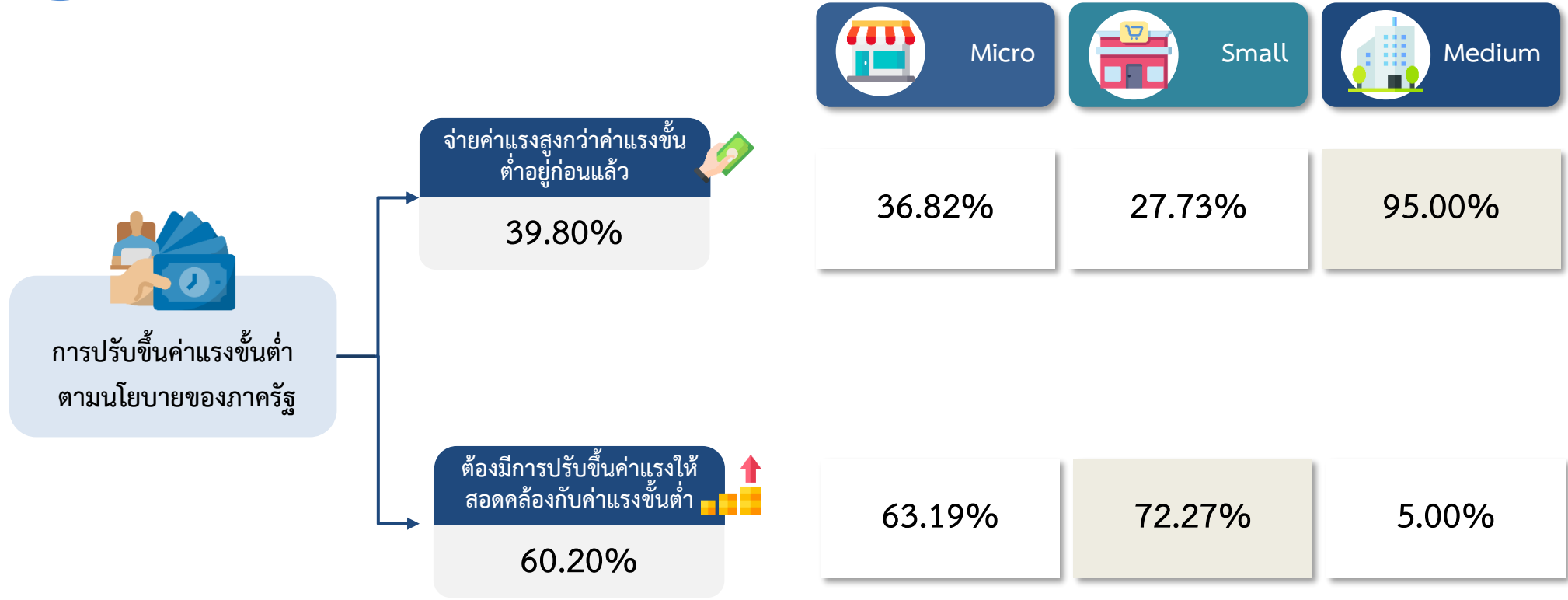

ความคิดเห็นต่อการปรับขึ้นค่าแรง
ขั้นต่ำปี พ.ศ. 2565

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ

SMEs ร้อยละ 39.80 มีการจ่ายค่าแรงสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำอยู่ก่อนแล้ว โดย SMEs ขนาด Medium มีการจ่ายค่าแรงสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำมากที่สุด อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ 60.20 จำเป็นต้องมีการปรับขึ้นค่าแรงให้สอดคล้องกับค่าแรงขั้นต่ำ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ขนาด Micro และ Small

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ

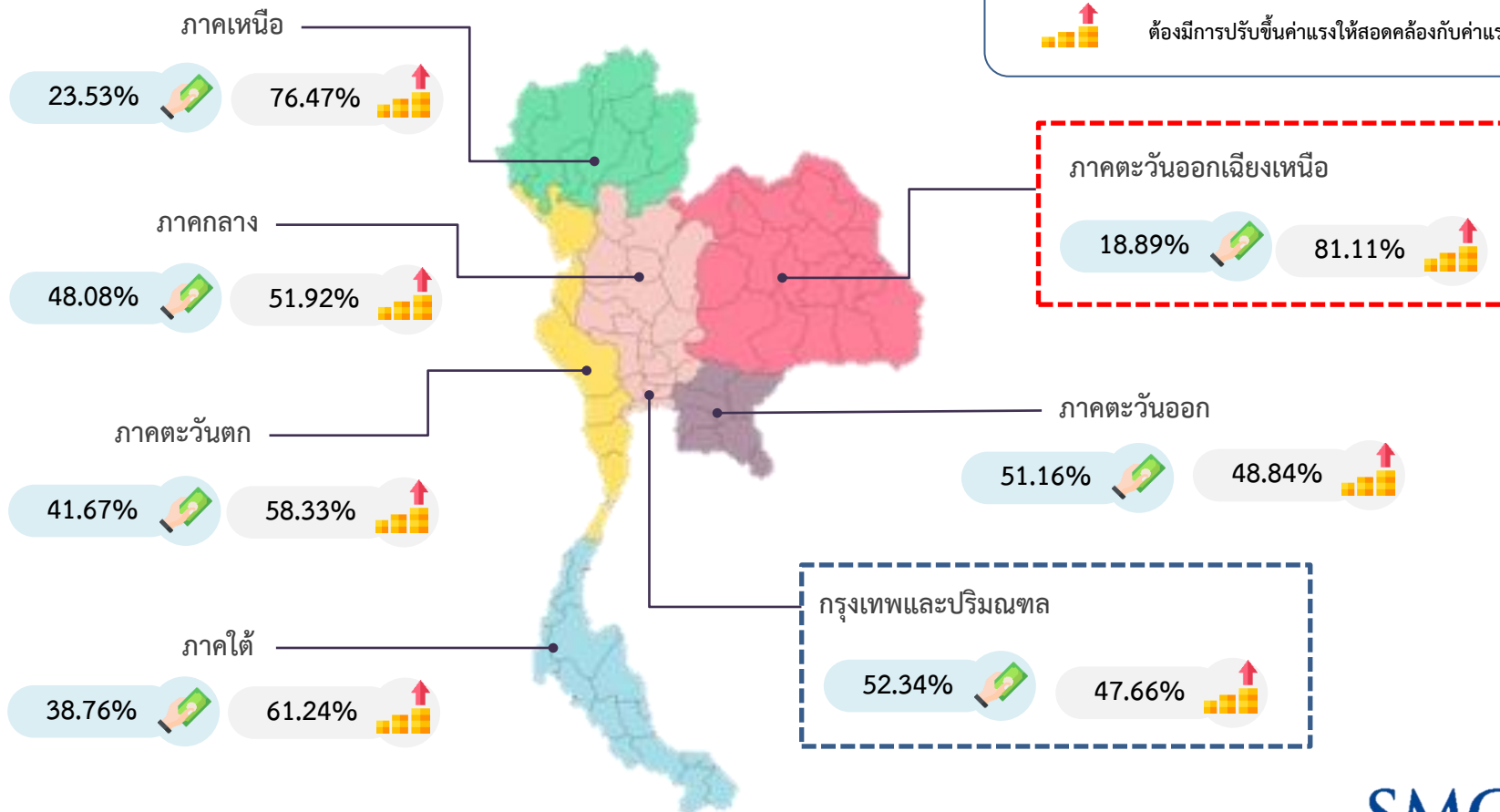

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ

เมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของธุรกิจ พบว่า SMEs ในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑลมีสัดส่วนการจ่ายค่าแรงสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำอยู่ก่อนแล้วมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.34 ส่วน SMEs ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนที่ต้องปรับขึ้นค่าแรงให้สอดคล้องกับค่าแรงขั้นต่ำมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.11

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ จำแนกตามที่ตั้งของธุรกิจ

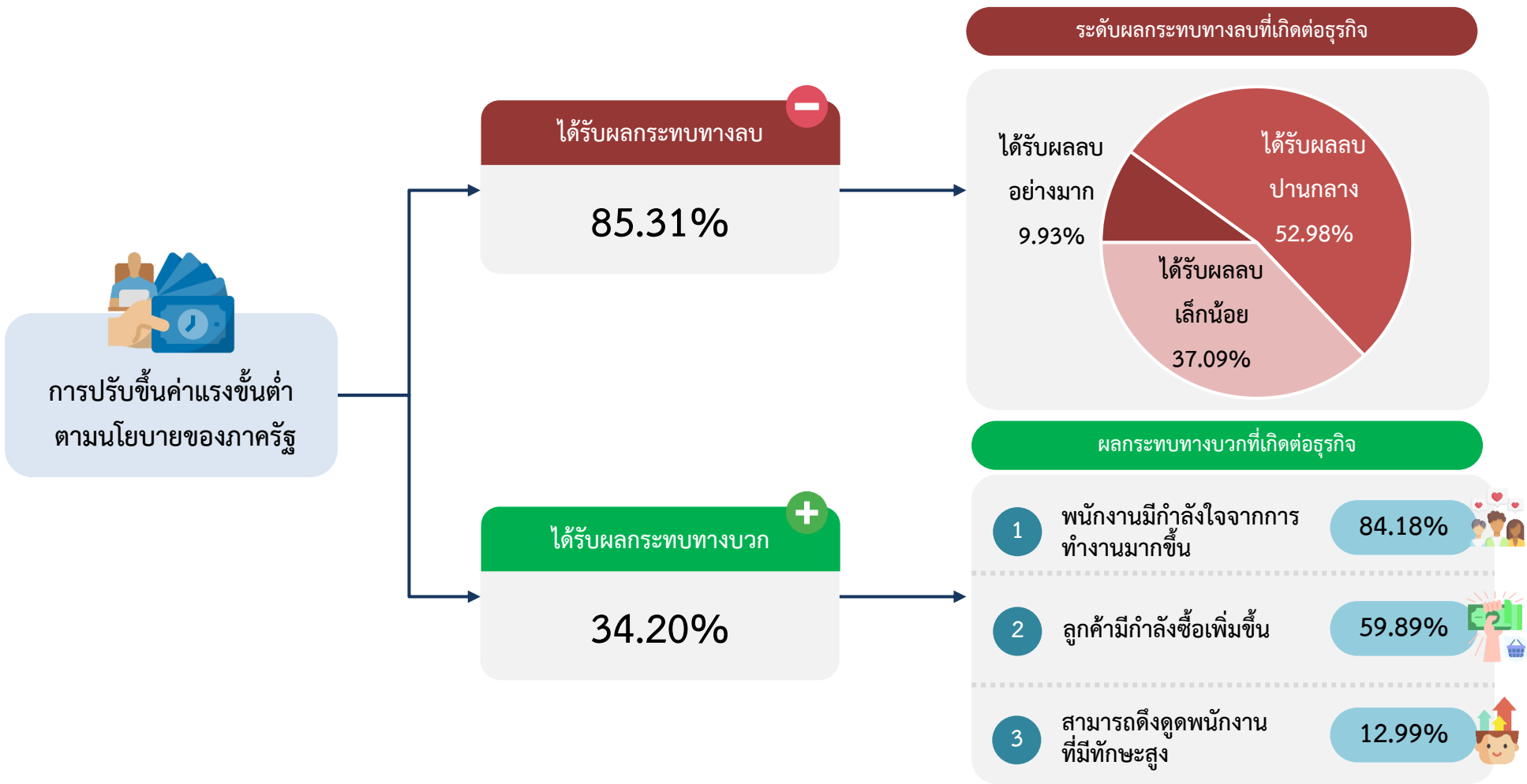

จ่ายค่าแรงสูงกว่าค่าแรงขั้นต่ำอยู่ก่อนแล้ว
ต้องมีการปรับขึ้นค่าแรงให้สอดคล้องกับค่าแรงขั้นต่ำ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
18.89% 81.11%

กรุงเทพฯและปริมณฑล
52.34% 47.66%

SMEs ร้อยละ 85.31 ได้รับผลกระทบทางลบจากการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ โดยส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ 34.20 เห็นว่าการขึ้นค่าแรงก่อให้เกิดผลเชิงบวก โดยเฉพาะการช่วยทำให้พนักงานมีกำลังใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการปรับตัวและความช่วยเหลือที่ต้องการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการขึ้นค่าแรง

กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs มีแนวทางในการปรับตัวจากการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำโดยการลดต้นทุนในส่วนอื่น (ร้อยละ 97.35) หรือขึ้นราคาสินค้าและบริการ (ร้อยละ 70.86) นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ SMEs มองว่าหากภาครัฐลดภาษีและค่าธรรมเนียม (ร้อยละ 93.38) หรือขยายมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม (ร้อยละ 76.82) จะสามารถช่วยชดเชยผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

แนวทางการปรับตัวจากขึ้นค่าแรงขั้นต่ำตามนโยบายของภาครัฐ

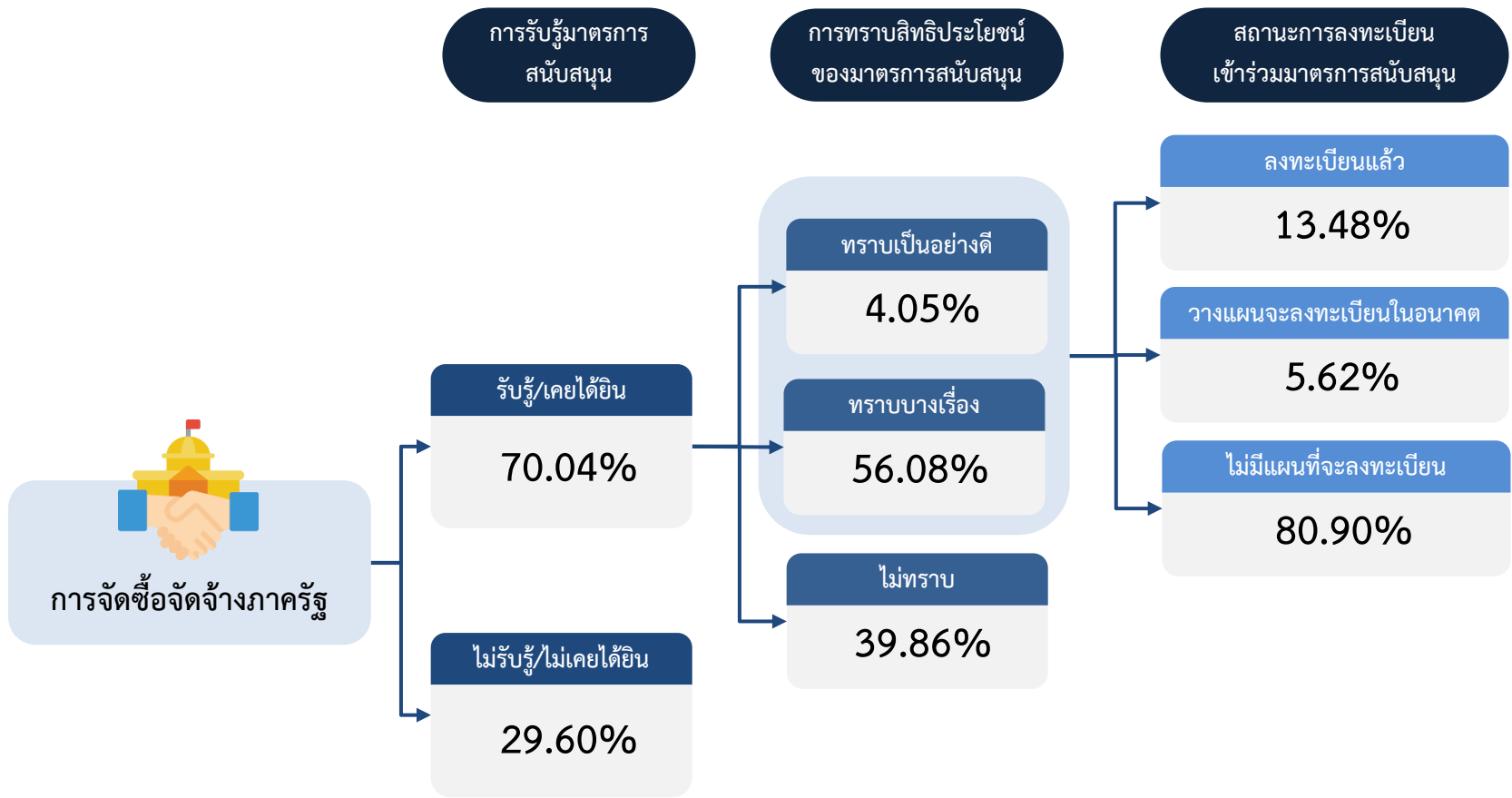
1	ลดต้นทุนในส่วนอื่น	97.35%	
2	ขึ้นราคาสินค้าและบริการ	70.86%	
3	จ้างแรงงานต่างด้าวที่มีค่าจ้างต่ำทดแทน	21.85%	

ความช่วยเหลือที่ต้องการจากภาครัฐเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ

1	ลดภาษีและค่าธรรมเนียม	93.38%	
2	ขยายมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ	76.82%	
3	ลดการส่งเงินสมทบประกันสังคม	69.54%	
4	สนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	53.64%	
5	สนับสนุนเงินทุนสำหรับการนำเทคโนโลยีมาใช้ทดแทนแรงงาน	23.84%	

ความคิดเห็นต่อมาตรการสนับสนุนให้ SMEs
เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

SMEs ร้อยละ 70.04 มีการรับรู้หรือเคยได้ยินมาตรการสนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ในจำนวนนี้ร้อยละ 4.05 เท่านั้นที่ทราบถึงสิทธิประโยชน์ของมาตรการสนับสนุนเป็นอย่างดี และในกลุ่มที่ทราบสิทธิประโยชน์ มีสัดส่วนร้อยละ 13.48 ลงทะเบียนเข้าร่วมมาตรการสนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

สาเหตุที่ไม่เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

สาเหตุที่ SMEs ไม่เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คือ เชื่อว่าไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ และคิดว่าการมีการจ้างผู้ประกอบการรายเดิมอยู่แล้ว ส่งผลให้รายใหม่มีโอกาสแข่งขันได้ยาก ทำให้ไม่สนใจเข้าร่วมโครงการ หน่วยงานภาครัฐสามารถนำเสนอในหลายประเด็นที่เป็นความกังวลของ SMEs ให้ชัดเจนเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าร่วมโครงการมากขึ้น

สาเหตุที่ไม่เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับผู้ประกอบการรายใหญ่

60.47%

คิดว่าการจ้างผู้ประกอบการรายเดิมอยู่แล้ว ส่งผลให้รายใหม่มีโอกาสแข่งขันได้ยาก

52.33%

ผลิตภัณฑ์/บริการไม่เหมาะกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

43.02%

ไม่ทราบ/ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร

43.02%

คิดว่าได้รับค่าจ้างหรือการชำระเงินล่าช้า

31.40%

มาตรการสนับสนุนการเข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในปัจจุบันที่ขึ้นชอบและต้องการเพิ่มเติม

SMEs ขึ้นชอบมาตรการสนับสนุนการเข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในปัจจุบันที่กำหนดให้ต้องมีการเชิญ SMEs ในพื้นที่เข้าร่วมจัดซื้อจัดจ้างไม่น้อยกว่า 6 ราย และต้องการมาตรการเพิ่มเติมในด้านการแบ่งขนาดสัญญาให้เล็กลง

มาตรการสนับสนุนการเข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในปัจจุบันที่ขึ้นชอบ

อันดับที่ 1

เชิญ SMEs ในพื้นที่เข้าร่วมจัดซื้อจัดจ้างไม่น้อยกว่า 6 ราย

อันดับที่ 2

ให้แต้มต่อ SMEs เสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดได้ 10%

สามารถจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงได้

มาตรการสนับสนุนการเข้าถึงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ต้องการเพิ่มเติมจากภาครัฐ

อันดับที่ 1

แบ่งขนาดสัญญาให้มีขนาดเล็กลง

อันดับที่ 2

ลดความเข้มงวดใน TOR โดยเฉพาะด้านมาตรฐานต่างๆ

จัดกิจกรรม Business Matching ระหว่าง SMEs กับภาครัฐ

เพิ่มความยืดหยุ่นในการค้าประกัน

กำหนดให้ผู้ประกอบการรายใหญ่ต้องจ้างช่วง SMEs

